

શ્રી શિક્ષણ - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

C/o. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંટા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન પરિચય

અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર

એનરોલમેન્ટ નંબર

2

ગામ

Answer Sheet
2021-22

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા	પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં	(૫) ઉપમા સહિત	પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ
(૧) દ્રષ્ટિવાદોપદેશિકી	(૧) ગમિક શ્રુત	(૬) સૂચક	(૧) ૪૨ વર્ષ
(૨) મહત્ત	(૨) સદાત્મક	(૭) પરપીડા	(૨) ૧૦૪
(૩) ધર્મનીય	(૩) સ્નાતિસા પરમોધર્મ	(૮) ભેદ	(૩) ૬
(૪) જપ	(૪) ઉત્તરકુળમાં જંબુવૃક્ષ	(૯) શાંતિનાથકી	(૪) ૫૦
(૫) શીળ	(૫) પ્રાણાતિપાતવિવેચન	(૧૦) અથાવગ્રહ	(૫) ૧૨ વર્ષ
(૬) વ્યંજનાદાર	(૬) શ્રી નંદિભોજી મુનિ	(૧૧) ભરત	(૬) ૪૦૪૦૪૦૪
(૭) જંબુવૃક્ષ	(૭) પરાવત ક્ષેત્ર માં	(૧૨) શીળ	(૭) ૫૨૬ યોજન
(૮) ગર્ભપાત	(૮) સમ્યક શ્રુત	(૧૩) ગયો દો	(૮) ૧૬
(૯) નવકીર મંત્ર	(૯) દમ, દાન, દયા	(૧૪) સમ્યક	(૯) ૬
(૧૦) શાગુન સુદ નેરસ	(૧૦) જન્મના વિચ્છેદન	(૧૫) અથવા	(૧૦) પોળાચાર યોજન ૩૩ ૧/૨
(૧૧) લબ્ધ્યાદાર શ્રુત	(૧૧) શ્રી અજીતનાથ	(૧૬) અદાર	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે X
(૧૨) પોચ સો	(૧૨) હેતુવાદોપદેશિકી	(૧૭) મિષધ	(૧) X (૧) ૫
(૧૩) યોગી	(૧૩) મન સૌંદર્યકુ	(૧૮) અંગ પ્રવિષ્ટ	(૨) ✓ (૨) ૨૩
(૧૪) રસનેન્દ્રિય દર્શ	(૧૪) અધ્યાત્મિક પ્રાપ્તિ	(૧૯) અવધિ	(૩) X (૩) ૨૧
(૧૫) જપ	(૧૫) વીડી માં	(૨૦) સમસૌરસ	(૪) X (૪) ૧૩
(૧૬) સ્નાતિ અપર્યવાસિત	પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ	પ્રશ્ન-૪ ખેડકાં ખેડો	(૫) ✓ (૫) ૭
(૧૭) શીળ-દર્શન	(૧) કીર્તન	(૧) ૧૦ (૬) ૪	(૬) ✓ (૬) ૪
(૧૮) મંત્રજાપ	(૨) લાખ	(૨) ૯ (૭) ૫	(૭) X (૭) ૧૩
(૧૯) પરોક્ષ	(૩) સંક્રિ	(૩) ૭ (૮) ૪	(૮) X (૮) ૫
(૨૦) આજીવન	(૪) મતિ	(૪) ૧ (૯) ૩	(૯) X (૯) ૧૨
		(૫) ૬ (૧૦) ૨	(૧૦) ✓ (૧૦) ૨૨

	+		+		+		+		+		+		+		=	
પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ		કુલ ગુણ

રીમાર્ક તપાસનારની સહી

૧. સાદિ શ્રુતરાન :- જે શ્રુતરાનનો પ્રારંભ પાવ તે સાદિશ્રુતરાન. તેને ચાર પ્રકારે વિશ્લેષી શકાય. (૧) દ્વેષથી :- એક પુત્રને આશ્રયીને શ્રુતનો પ્રારંભ પકા પાવ અને મૃત્યુ-વિસ્મૃતિ સાદિના સરકી અંત પકા પાવ તેથી તે સાદિ-સપર્થવસિત છે. (૨) ક્રોધથી :- ભરત અને એરાપત ક્રોધમાં શ્રુતનો પ્રારંભ પકા છે અને અંત પકા છે તેથી ત્યાં સાદિ-સપર્થવસિત છે.

(૩) કાળથી :- હિત્સાપિર્વા - અવસર્પિકી આશ્રયીને ભરત-એરાપત ક્રોધમાં પ્રારંભ પકા છે અને અંત પકા છે. તેથી સાદિ-સપર્થવસિત છે. (૪) માપથી :- સમ્યક્દૃષ્ટિ ભલે જવ આશ્રયી શ્રુતની સાદિ છે અને અંત પકા છે. તેથી સાદિ-સપર્થવસિત છે.

૨. મપના ત્રણ પ્રકાર છે. (૧) ભાવ્ય મપ (૨) ઉપાર્જ મપ (૩) માનસ મપ
ઉપાર્જ મપ :- આ પ્રકારમાં મંત્રાનું રટકા કરવામાં આવે છે પકા એ મપ બીમ સાંભળી ન શકે એટલો સૂક્ષ્મ હોય છે. આ સાધકની મધ્યમ કક્ષા છે. આ મપનું ફળ ભાવ્ય મપ કરતાં અનેક ગણું હોય છે. સાધકને માનસ મપમાં લઈ જવા માટે આ સૈદ્ધ સમાન છે. આ મપથી મનની એકાગ્રતામાં અનેક ગણી વૃદ્ધિ પાવ છે.

૩. ઇન્દ્રિયભૂતિ ગૌતમના મનમાં શંસવ હતો કે 'વિરાનધન એટલે ગમેનાગમેન એટલાવાળો આત્મા' જેમ આત્મા મહિરાને ઘોંચ વસ્તુઓ ભેગી પાતાં મહિરા બની મર્ય છે અને નશો પેદા પાવ છે તેમ આત્મા પૃથ્વી, અપ, તેજ, વાયુ અને આકાશરૂપ પાવ ભૂતથી ઉત્પન્ન થઈ એ પાંચ ભૂતોમાં જ નારા પામે છે. મરીને સૈદ્ધ પકા કરી જન્મ લેતો નથી. એટલે પરલોક નથી. પકા પીર પ્રભુઓ તેમની શંકા દૂર કરતા ક્ષત્રુ કે આત્મા રાજમય છે ત્યાં હાહ એ ત્રણ દર્શનમય છે. જેમ દૂધમાં ઘી, લાલમાં તેલ, કાલમાં અગ્નિ, પુલકમાં સુગંધ રહેલ છે. તેમ શરીરમાં આત્મા રહેલ છે. છતાં તે શરીરથી અલગ છે. આમ વેદપદોનો સમો અર્થ સાંભળીને તેમની શંસવ દૂર પાવ છે.
૪. હ વલયમાં અનુક્રમે થઈને ૧, ૨૦, ૫૦, ૧૨૦ એવા નાના મોટા શાશ્વત જંબુવૃક્ષોથી પરિવરણ છે તેથી તેને મહાજંબુવૃક્ષ કહે છે. જંબુદ્વીપની અધિષ્ઠાતાક દેવ અનાદ્યુત ઉત્તરક્ષમાં આવેલા મહાજંબુવૃક્ષ પર નિવાસ કરે છે. આ વૃક્ષ ૬ વલયથી વીરવાયેલું છે. તેની એક જાડી પોકા ચાર યોજનની છે. એવી ચાર દિશામાં ચાર જાડી છે. વચમાં વીડીમાં નામની ૬ યોજન ઉંચી જાડી છે. આ જંબુવૃક્ષ ૮ યોજન ઉંચું, લાંબુ અને પહોળું છે. તેના પડની મડાઈ ૨ ગાઉ છે અને ઉંચાઈ ૨ યોજન છે. વીડીમાં શાખા પર હોવાલવ છે. ચાર શાખામાં જે પૂર્વની શાખા છે તેને પ્રસાદ કહેવાય છે.

૫. વનમાં એક વડના જાડ પર બેઠેલી સમઠી ઉપર પારદીએ બાકા દોડ્યું અને સમઠીની વીંધી નાખી. પુરુષોદયથી એક મુનિરાજે અંત સમય મહત્તી સમઠીને નવકારમંત્ર સંભાળ્યો. આયુલેય પ્રકા કરી સમઠીનો જવ સિંદુરદીપના રામની સુદર્શના નામે રાજકુમારી પકા ઉત્પન્ન થઈ એક વાજાત શેઠના મુખથી 'નમો અરિંતાકાં' શબ્દ સાંભળીને મિતિસ્મરણ રાજ પથું. આમ નવકારના સ્મરણથી સમઠી મરીને રાજકુમારી સુદર્શના થઈ. પાર્શ્વ કુમારે બળના તાગને એવકના મુખથી માત્ર નવકારમંત્ર સંભાળ્યો અને તે દારકોદ્દેપ બની ગયો. આમ નવકારના સ્મરણથી જવ પરલોકમાં મુખ અને સદ્ગતિને પ્રાપ્ત કરે છે.